

על הפרק

תקנון איכות החלב

ענף החלב נמצא בתקופה דינמית ומשתנה במהירות רבה. עניינים שהיו נכונים ומוצקים אתמול, נעשים היום אחרים וקשים יותר. כללי המשחק החדשים הם: יעילות ואיכות. מי שיעכל את הכללים יותר מהר, יש לו סיכויים יותר גדולים להישאר בענף גם בעתיד. במועצת המנהלים של מועצת החלב יושבים נציגי משרדי הממשלה, המחלבות ויצרני החלב. בישיבה האחרונה אושר, לאחר ויכוחים נוקבים, התקנון החדש של איכות החלב הגולמי. התקנון הוא של כל המחלבות הקולטות חלב ומבטא בסעיפיו את הצורך בהמשך השיפור של איכות החלב, אותו אנחנו מייצרים.

"תנובה החדשה" לא מתפשרת יותר על איכות החלב. גם במקרי ספק, אינם לוקחים אחריות ולא מהססים לשפוך את החלב. אין להתעלם מעובדה זאת, גם אם איננו מסכימים לה. יש לזכור, שהחלב נבדק ומתקבל בשער המחלבה ולא בשער הרפת, לכן האחריות על מה שקורה בהובלת החלב היא שלנו (עדיין) ואנחנו צריכים לגלות מעורבות במקטע הקריטי הזה. חשוב מאד ללמוד היטב את סעיפי התקנון (שיישלח בקרוב על ידי מועצת החלב) כדי לטפל בנושא האיכות, כשהחלב עדיין ברפת ובכך לחסוך חלק מהוויכוחים שלנו עם המחלבות, כשהמיכלית עומדת לפרוק את החלב. נאיר לכם בקצרה את הסעיפים המרכזיים בתקנון:

◀ **איסוף חלב** – בכל יום חול. בשבתות ובחגים – כל יומיים.

◀ **טמפרטורה** – בעת איסוף החלב – 4°C , בכניסה למחלבה לא יותר מ- 7°C .

◀ **חמיצות** – נושא שנוי במחלוקת רבה, באירופה אין בודקים חמיצות כלל. בישראל מחמירים מאד (ארץ חמה, בעיות קירור, הובלה ארוכה), הבדיקה בעייתית. ההחלטה: דרגה א' עד 6.2 מעלות – החלב מתקבל במחיר מלא. דרגה ב' 6.3 – 6.8 מעלות – החלב מתקבל עם קנס 5%. דרגה ג' 6.9 ומעלה – לא יתקבל במחלבה.

◀ **נקודת קפאון** (מים בחלב) – העקרון הבסיסי הינו שאסור להוסיף לחלב תוספות כלשהן – גם לא מים. עד 1% מים ישולם מחיר מלא. לא יתקבל חלב כאשר יש מעל ל-2% בתא המיכלית.

◀ **חומרים מעכבים** – אנטיביוטיקה, חומרי ניקוי וחיטוי ועוד. נושא שמתייחסים אליו **בחומרה רבה מאד**, הן בסכנת פגיעתו בבריאות הציבור והן בהשפעתו על שיבוש תהליכי הייצור התעשייתי במחלבות. יערכו בדיקות מקיפות, לא ישולם עבור חלב עם שאריות מעל למותר ובנוסף לכך יוטלו קנסות: 50% מערך המשלוח, בפעם הראשונה בשנה ו-150% בפעם השנייה. יש לעשות מאמץ גדול כדי להימנע משליחת חלב עם חומרים מעכבים:

◀ **ספירת חיידקים** – הוחמרו הסיווגים, 3 בדיקות בחודש.

מעולה עד 40 אלף חיידקים – פרס גמיש.

סוג א' – 40 עד 120 אלף – מחיר מטרה.

סוג ב' – 120 עד 200 אלף – 5% קנס.

סוג ג' – מעל ל-200 אלף – 15% קנס.

◀ **תאים סומטיים** – מספרם מעיד על איכות החלב, אורך חיי המדף שלו, אפשרויות הייצור, ועוד.

שתי בדיקות בחודש, ממוצע חשבונאי של 6 בדיקות אחרונות.

מעולה – עד 290 אלף תאים – פרס גמיש.

א' – 290 עד 390 אלף – מחיר מטרה.

ב' – 390 עד 490 אלף – 2% קנס.

ג' – מעל ל-490 אלף – 4% קנס.

נושא שיכול להיות קריטי לחלק מהיצרנים, הקנסות משמעותיים מאד, יש לפעול לשפור ממשקי כולל, הקפדה על בריאות הפרות, מעקב אחר כל פרה בודדת (חשוב להכנס למערכת ספר העדר ולבצע בקורת חלב פרטנית מידי חודש).

◀ **ועדת בירור** – תוקם לכל מחלבה, על ידי מועצת החלב, יהיו בה שלושה חברים כולל נציג היצרנים, אליה יוכלו לפנות יצרנים שחשים נפגעים מיישום התקנון.

רצוי להעזר במבקר החלב של המחלבות וכן בממונה על קשרי היצרנים בתנובה – עוזי דובלין.

בהצלחה
יוסי מלול